

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 7 december 2015
(OR. en)

14435/2/15
REV 2

JEUN 109
EDUC 306
SOC 687
EMPL 446

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat
av den: 23 november 2015
till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 13850/15 JEUN 102 EDUC 291 SOC 646 EMPL 424

Ärende: Rådets resolution om stimulering av ungdomars politiska deltagande i Europas demokratiska liv
- *Rådets resolution (23 november 2015)*

För delegationerna bifogas rådets resolution om stimulering av ungdomars politiska deltagande i Europas demokratiska liv, som antogs av rådet vid dess 3428:e möte den 23 november 2015.

**Rådets resolution om stimulering av ungdomars politiska deltagande
i Europas demokratiska liv**

Rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet,

SOM ERINRAR OM DEN POLITISKA BAKGRUNDEN TILL DENNA FRÅGA, I
SYNNERHET

1. rådets resolution om förnyade ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet (2010–2018)¹, som identifierar delaktighet som ett av handlingsområdena och har som mål att stödja ungdomars delaktighet i den representativa demokratin och det civila samhället på alla nivåer och i samhället i stort och som fastställer det allmänna initiativet att främja och ge stöd till ungdomars och ungdomsorganisationers medverkan och delaktighet i beslutsfattande, genomförande och uppföljning genom en kontinuerlig strukturerad dialog med ungdomar och ungdomsorganisationer,
2. resolutionen av den 20 maj 2014 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om en EU-arbetsplan för ungdomsfrågor för 2014–2015²,
3. de gemensamma rekommendationerna från den fjärde arbetscykeln om den strukturerade dialogen, såsom de fastställdes vid EU:s ungdomskonferens som anordnades av det luxemburgska ordförandeskapet den 21–24 september 2015³,

¹ EUT C 311, 19.12.2009, s. 1.

² EUT C 183, 14.6.2014, s. 5.

³ Dok. 12651/15.

BETONAR ATT

4. demokrati, pluralism och aktivt medborgarskap utgör grundläggande värden för Europeiska unionen, som inbegriper yttrandefrihet och tolerans⁴ och syftar till att omfatta alla europeiska medborgare; demokrati är inte något som kan tas för givet utan måste ständigt bevaras och vårdas,
5. ungdomar i Europa stöder och tror totalt sett på det demokratiska systemet och dess representativa organ, men är kritiska mot hur systemet fungerar i praktiken och resultaten av detta⁵,
6. de ofta får det allt svårare att identifiera sig med de traditionella kanalerna för politiskt deltagande, såsom politiska partier och fackföreningar, men engagerar sig i alternativa former som möjliggör större individuell valfrihet, såsom kampanjer, namninsamlingar, demonstrationer och tillfälliga evenemang, som syftar till att främja en viss fråga och en konkret förändring i deras liv⁶,
7. det genom informations- och kommunikationstekniken, i synnerhet sociala medier och mobil användning av dessa, skapas nya möjligheter att engagera sig i och få information om politiska processer, varvid informationsspridningen sker snabbare och utvecklingen av alternativa deltagandeformer påskyndas,

⁴ "Unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män."

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 2.

⁵ *Youth participation in democratic life – Final Report* (Ungdomars deltagande i det demokratiska livet – slutrapport), London School of Economics, Eacea 2010/03, februari 2013.

⁶ Politiskt deltagande och EU-medborgarskap: *Political participation and EU Citizenship: Perceptions and behaviours of young people*, (Politiskt deltagande och EU-medborgarskap: ungdomars uppfattningar och beteenden), Eacea, Europeiska kommissionen, 2013.

INSER ANGÅENDE PROCESSEN MED EN STRUKTURERAD DIALOG ATT

8. den strukturerade dialogen är ett instrument inom ramen för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet för att engagera ungdomar i utvecklingen av EU:s politik; resultatet av den fjärde arbetscykeln på 18 månader kring den övergripande tematiska prioriteringen om ungdomars medbestämmande och, inom detta tema, tillgången till rättigheter och vikten av ungdomarnas politiska deltagande⁷ grundar sig på resultaten från samråd med ungdomar före och under de italienska, lettiska och luxemburgska ordförandeskapen samt EU:s ungdomskonferenser i Rom i oktober 2014, Riga i mars 2015 och Luxemburg i september 2015⁸,
9. resultaten av dialogen mellan ungdomar och politiska företrädare utgör ett viktigt bidrag till denna resolution, med bland annat perspektiv från ungdomar, ungdomsarbetare och andra experter på ungdomsområdet, och främjar utvecklingen av en evidensbaserad och effektiv EU-politik,

ANSER ATT

10. Europeiska unionen är beroende av ungdomar som helhjärtat stöder demokratins principer och de europeiska värdena,
11. den europeiska politiken och politiken i allmänhet bör vara lyhörd inför ungdomars behov och strävanden; därför måste politiska frågor vara överblickbara och förmedlas till alla medborgare, inklusive ungdomar; för att skapa intresse hos ungdomarna och främja det politiska engagemanget måste man få ungdomarna att förstå vilka frågor som står på spel; ungdomars möjligheter att delta i meningsfulla beslutsprocesser måste möjliggöras av beslutsfattare från olika politiska områden och nivåer, och måste ge resultat,

⁷ EUT C 183, 14.6.2014, s. 1.

⁸ Dok. 14429/14, 8095/15 och 12651/15.

12. begreppet politiskt deltagande först och främst inbegriper ungdomars representation i strukturerna för representativ demokrati, dvs. att delta som väljare i val, ställa upp som kandidater i val och medverka i politiska partier; politiskt deltagande kan också yttra sig som medlemskap i (ungdoms)organisationer som företräder ungdomars intressen, fysiska eller internetbaserade politiska debatter samt andra former av opinionsbildning och kulturyttringar, och politiskt deltagande kan också ske inom ramen för utbildningsverksamhet avseende medborgarskap och mänskliga rättigheter och åtgärder för att åstadkomma positiva förändringar i samhället,
13. ungdomar genom att delta i politiska processer kan förbättra sin förståelse av opinionsbildande processer och olika berörda intressen, varvid de på det personliga planet utvecklar sociala färdigheter, ansvarskänsla, självförtroende, initiativförmåga, kritiskt tänkande samt kommunikations- och förhandlingsförmåga, kompromissvilja, empati och respekt för andras ståndpunkter,
14. effektiva och verkliga politiska processer med ungdomsdeltagande kännetecknas av bl.a.
 - frågans relevans och dess faktiska påverkan på ungdomarnas liv,
 - övning i och erfarenhet av att delta i det dagliga livet i olika sammanhang, såsom familjen, samhället, skolan, arbetsplatsen, ungdomsarbete och det lokala livet (politisk socialisering),
 - begriplig återkoppling och uppföljning från beslutsfattare,
 - inkludering och lika tillgång för alla ungdomar oavsett kön, etnicitet, kulturell bakgrund, utbildning, social bakgrund, sexuell läggning, ålder och specifika behov,
15. ungdomspolitik, ungdomsarbete och ungdomsorganisationer i detta hänseende spelar en viktig roll genom att främja ett aktivt medborgarskap, ge möjligheter till politiskt deltagande och förebygga marginalisering och våldsinriktad radikaliserings, särskilt i lokala områden med öppet och uppsökande ungdomsarbete som riktar sig till ungdomar,

16. fysiskt och psykiskt välbefinnande och tryggade grundläggande behov, inbegripet aspekter av utbildning, hälsa, sysselsättning, ekonomisk trygghet och social integration, är nödvändigt för att ungdomar fullt ut och på ett effektivt sätt ska kunna delta,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM RAMEN FÖR SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETER OCH MED VEDERBÖRLIGT BEAKTANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN

17. inrätta, genomföra eller vidareutveckla nationella, regionala och/eller lokala strategier, program, strukturer eller andra relevanta mekanismer för att stärka alla ungdomars politiska deltagande, i synnerhet för ungdomar med färre möjligheter, varvid dessa mekanismer bör vara kunskaps- och evidensbaserade, bygga på sektorsövergripande samarbete samt inbegripa alla relevanta intressenter; utformningen av effektiva strategier för deltagande bör inbegripa målgruppens deltagande under planerings-, genomförande-, övervaknings- och utvärderingsfaserna; strategierna kan omfatta följande prioriteringar:

Formell utbildning och icke-formellt lärande

18. Att stödja och främja sektorsövergripande samarbete och partnerskap mellan leverantörer av formell utbildning, ungdomsorganisationer och anordnare av ungdomsarbete i syfte att utveckla integrerade strategier för program för medborgarskapsutbildning, samtidigt som man involverar ungdomar, lärare, ungdomsarbetare och föräldrar och andra relevanta aktörer.

19. Att stärka hållbara strukturer för delaktighet inom formell utbildning och icke-formella lärandemiljöer i syfte att genom dagligt utövande av demokratiska principer främja utvecklingen av sociala färdigheter och kompetenser med koppling till demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter, såsom yttrandefrihet och respekt för mångfald.
20. Att stödja inrättande och utveckling av organisationer och/eller strukturer på nationell, regional och lokal nivå som representerar de studerandes intressen gentemot institut för formell utbildning.
21. Att främja utvecklingen av program för mediekompetens som främjar förmågan att kritiskt analysera information i dagens kunskapssamhälle samt program för kompetens inom informations- och kommunikationsteknik som syftar till att utveckla tekniska användarkunskaper som gör det möjligt att få tillgång till, hantera, utvärdera och skapa användbar information på internet.

Lokala och regionala möjligheter att delta

22. Att möjliggöra och underlätta utvecklingen av deltagandeprocesser, såsom ungdomsråd i nära samarbete med lokala och regionala offentliga myndigheter, för att ge ungdomar möjlighet att uttrycka sina åsikter inom det lokala och regionala beslutsfattandet.
23. Att utveckla och tillhandahålla information och utbildningstillfällen för beslutsfattare om lämpliga och ungdomsanpassade kommunikations- och deltagandemetoder och dito verktyg i syfte att främja öppenhet och lyhördhet inför ungdomar.
24. Att överväga det lämpliga i att sänka rösträttsåldern för lokala och regionala val till 16 år med hänsyn tagen till nationella omständigheter och nationella rättsliga ramar.

Alternativa former och e-deltagande

25. Att ta fasta på och stödja ungdomar, ungdomsarbete och ungdomsorganisationer när det gäller att utveckla olika former av politiskt deltagande, inklusive namninsamlingar, demonstrationer och kampanjer samt användning av kultur, konst och idrott, under förutsättning att dessa instrument gör det möjligt att uttrycka skilda åsikter och ger tillgång till olika sorters politiskt deltagande, särskilt när de riktar sig till ungdomar med färre möjligheter.
26. Att utveckla digitala verktyg för ungdomars politiska deltagande i kombination med direktkontakter och utveckla lämplig utbildning för lärare, ungdomsarbetare, utbildare och informationsförmedlare som arbetar med olika målgrupper inom formell utbildning och icke-formella lärandemiljöer för att nå ut till ungdomar på alla nivåer samt erkänna och engagera befintliga kanaler för ungdomsinformation och tillhandahållare av ungdomsinformation på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.
27. Att involvera ungdomsområdet i genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden i Europa och då ta upp sådana ämnen som digitala färdigheter och digital kompetens, säkrare internetanvändning och kampen mot olagligt innehåll, såsom rasism, främlingsfientlighet och uppmaningar till våld.

Dialog med politiska beslutsfattare

28. I förekommande fall stödja informations- och kommunikationsprocesser och informations- och kommunikationsverktyg som gör det möjligt för ungdomar att förstå och tillägna sig offentlig politik och då framhålla sådana aspekter som är relevanta för ungdomar och på ett effektivt sätt använda olika medieverktyg och informations- och kommunikationsteknik.
29. Att utforska och utöka möjligheterna till dialog på lokal, regional och nationell nivå mellan ungdomar och beslutsfattare från alla politikområden som berör ungdomar.

30. Att främja ungdomars deltagande i val och representativa demokratiers formella strukturer, såsom politiska partier, så att politiska partier får ett större intresse av att utveckla politiska förslag som svarar mot ungdomars behov.
31. Att stödja informationskampanjer och evenemang för ungdomar i samband med lokala, regionala och nationella val samt val till Europaparlamentet genom att använda interaktiva nätverktyg och verktyg för direktuppspelning samt särskilda uppsökande program som riktar sig till förstagångsväljare och ungdomar med färre möjligheter.
32. Att utveckla en kultur där beslutsfattandet på alla myndighetsnivåer stöder ungdomsledda processer för *bottom-up*-deltagande och är lyhört för informella ungdomsinitiativ.
33. Att främja EU-program till stöd för ungdomar, såsom Erasmus+, och säkerställa att de stöder
 - spridningen av ungdomsanpassad information om aktuella politiska händelser som påverkar ungdomar på lokal, regional och nationell nivå,
 - förverkligandet av informationskampanjer riktade till ungdomar under nationella val och val till Europaparlamentet,
 - inrättandet och utvecklingen av plattformar som försvarar ungdomars intressen samt ungdomsorganisationer som representerar och arbetar för ungdomars intressen,
 - deltagandet av tillhandahållare av operativ information, såsom nationella strukturer för ungdomsinformation och sådana europeiska plattformar som Eryica (Europeiska samarbetsorganisationen för ungdomsinformation och rådgivning), EYCA (den europeiska föreningen för ungdomskort), Eurodesk och Europeiska ungdomsportalen,
 - de gränsöverskridande ungdomsinitiativen och den strukturerade dialogen.

Ungdomsarbete och ungdomsorganisationer

34. Att stödja och vidareutveckla skräddarsydda ungdomsarbetsinitiativ som fokuserar på medborgarskapsutbildning, utbildning inom mänskliga rättigheter samt interkulturell och interkonfessionell utbildning genom att använda icke-formella lärande- och kamratutbildningsmetoder i syfte att främja ungdomars integration i samhället och motverka extremisttendenser, våldsinriktad radikaliserings och hatpropaganda samt utnyttja god praxis från befintliga samarbetsnätverk på det ungdomspolitiska området, såsom Europeiska kunskapscentrumet för ungdomspolitik och Salto-centrumet för ungdomsdeltagande.
35. Att stärka kapaciteten hos tillhandahållare av ungdomsinformation för att möjliggöra spridning av information om möjligheterna till politiskt deltagande, i synnerhet till ungdomar som inte tillhör några organiserade ungdomsrörelser eller ungdomsorganisationer.

RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT

36. tillgängliggöra information om god praxis och framgångshistorier om projekt i medlemsstaterna inom ramen för Erasmus+-programmet där initiativen syftar till ungdomars politiska deltagande samt beakta andra forskningsstudier och initiativ inom detta område och sprida resultaten av dessa,
37. för att få en överblick över befintliga och effektiva metoder, utarbeta en sammanfattande rapport över tillgängliga forskningsstudier, bland annat från poolen med europeiska forskare på ungdomsområdet, om e-deltagande och mängden av olika digitala medier och nätverktyg samt en analys av hur dessa verktyg används av ungdomar,

38. fastställa det specifika bidrag som ungdomsarbete såväl som icke-formellt och informellt lärande ger när det gäller att främja ett aktivt medborgarskap och ungdomars deltagande i pluralistiska och toleranta samhällen och när det gäller att förhindra marginalisering och radikalering som potentiellt kan resultera i våldsbeteende,
 39. via lättillgängliga kommunikationsverktyg offentliggöra ungdomsanpassad information som förtydligar och/eller förklarar utvecklingen inom olika EU-frågor och EU-beslut som särskilt påverkar ungdomar, i syfte att göra dessa överblickbara och begripliga.
-

POLITISK BAKGRUND

1. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det i artikel 165 anges att målet för unionens insatser ska vara att "stimulera ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv".
2. Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, som anger barns och ungdomars rätt att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör dem.
3. Kommissionens meddelande av den 28 april 2015 *Europeiska säkerhetsagendan*, där det anges att ungdomars deltagande har en viktig roll att spela när det gäller att förebygga våldsinriktad radikaliserings genom att främja gemensamma europeiska värderingar och social integration och öka den ömsesidiga förståelsen och toleransen.
4. Parisdeklarationen av den 17 mars 2015 från Europeiska unionens utbildningsministrar om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning.
5. Resolutionen av den 20 maj 2014 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om översikten av den strukturerade dialogen omfattande social integration av ungdomar, där man angav att den övergripande prioriteringen för 18-månaderscykeln 1 juli 2014–31 december 2015 är ungdomars medbestämmande och, inom detta tema, tillgången till rättigheter och vikten av ungdomarnas politiska deltagande.

6. Förklaringen från det andra europeiska konventet om ungdomsarbete (Bryssel den 27–30 april 2015), där det konstaterades att deltagande är en av huvudprinciperna för ungdomsarbete, och där en övertygelse fanns om att utvecklingen när det gäller ungdomsarbete endast kan gå framåt när ungdomar från början ges en aktiv roll på alla nivåer – europeisk, nationell, regional och lokal.

**PRIORITERING FÖR DEN EUROPEISKA STRUKTURERADE DIALOGEN PÅ
UNGDOMSOMRÅDET UNDER PERIODEN 1 JANUARI 2016–30 JUNI 2017**

På ungdomsområdet finns det en väletablerad praxis med samarbete mellan ordförandeskapen i samband med den strukturerade dialogen mellan offentliga myndigheter och ungdomar. Den övergripande tematiska prioriteringen för det europeiska samarbetet när det gäller den strukturerade dialogen på ungdomsområdet under perioden 1 januari 2016–30 juni 2017 kommer att vara att "göra det möjligt för alla ungdomar att delta i ett pluralistiskt, sammankopplat och inkluderande Europa – redo för livet, redo för samhället". Detta tema återspeglar EU:s ungdomsrapport och i det beaktas återkopplingen från de inledande samråd som den kommande ordförandeskapstron har genomfört. Detta tema kommer att vara den gemensamma nämnare som ska säkerställa kontinuitet och enhetlighet i de tre ordförandeskapens arbete, i linje med EU-arbetsplanen för ungdomsfrågor för 2016–2018.

**PRINCIPERNA FÖR DEN EUROPEISKA STRUKTURERADE DIALOGEN PÅ
UNGDOMSOMRÅDET UNDER PERIODEN 1 JANUARI 2016–30 JUNI 2017**

1. Den förenklade 18-månadersstrukturen inom ramen för de tre ordförandeskapens samarbete om den strukturerade dialogen bör upprätthållas och vidareutvecklas för att säkerställa kontinuitet för den övergripande tematiska prioriteringen och möjliggöra bättre tidsplanering för de nationella arbetsgruppernas samråd med ungdomar.
2. För att förbättra representativiteten och mångfalden av ungdomar i processen bör ytterligare ansträngningar göras när det gäller uppsökandet av olika målgrupper som påverkas av den övergripande prioriteringen, inbegripet användning av samråd via internet i kombination med fysiska möten, metoder som kombinerar olika uttryckssätt samt lokala samrådsvenemang med lokala icke-statliga organisationer, ungdoms(informations)organisationer, lokala myndigheter och nationella arbetsgrupper.
3. För att höja kvaliteten på resultaten av den strukturerade dialogen bör de ungdomsarbetare, ungdomsexperter, akademiskt sakkunniga, professionella tillhandahållare av ungdomstjänster och relevanta ungdomsorganisationer som påverkas av den övergripande prioriteringen delta i samråden och i förekommande fall vid EU:s ungdomskonferenser.
4. Ordförandeskapstrion bör för att underlätta resultatuppföljningen av den strukturerade dialogen, genom en förklarande not eller på annat sätt, informera de ungdomar som har deltagit i samrådsförfaranden och vid EU:s ungdomskonferenser om på vilket sätt rådet och kommissionen har beaktat slutresultatet av den strukturerade dialogen i cykelns tredje fas.

5. Ordförandeskapstrion bör för att säkerställa att den strukturerade dialogen ger ett effektivt resultat, i tillämpliga fall involvera andra EU-aktörer såsom Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
 6. Den övergripande prioriteringen för följande ordförandeskapstrio (1 juli 2017–31 december 2018) bör fastställas innan denna period börjar, och vid lämplig tidpunkt läggas fram för samråd med ungdomar och nationella arbetsgrupper innan den antas.
-